

Leto Križanič Žorž / Foto: osebni arhiv

Harfa je čarobna

Besedilo: Ana Šubic

Kategorija: [Arhiv člankov](#) / nedelja, 8. april 2018 / 08:42

Tako pravi Leto Križanič Žorž, 16-letna harfistka iz Mojstrane, ki je nastopila v finalnem izboru za predstavnika Slovenije na tekmovanju Evrovizijski mladi glasbeniki. »Bila je nepozabna izkušnja,« je dejala Leto in dodala, da je bila zanjo že uvrstitev med finaliste, med katerimi je bila najmlajša, nepričakovana. Na Škotsko bo sicer odpotoval violinist Nikola Pajanović iz Ljubljane.

V finalnem izboru za predstavnika Slovenije na tekmovanju Evrovizijski mladi glasbeniki 2018, ki ga je Televizija Slovenija priredila minuli petek v sodelovanju s Konservatorijem za glasbo in balet Ljubljana, je nastopilo šest finalistov. Komisija je odločila, da nas bo na 19. tekmovanju, ki bo avgusta v škotskem Edinburgu, zastopal 18-letni violinist Nikola Pajanović iz Ljubljane. Med šest finalistov, ki so jih izbrali izmed 21 nadarjenih mladih glasbenikov, se je prebila tudi Gorenjka, s šestnajstimi leti najmlajša med njimi: harfistka Leto Križanič Žorž iz Mojstrane. Posnetek finala si bo možno ogledati v nedeljo, 15. aprila, ob 18.35 na drugem programu nacionalne televizije.

Na odru je uživala

»V finalu sem nastopila s prvim stavkom Dittersdorfovega koncerta za harfo in orkester v A-duru. Gre za redkeje izvajano klasicistično delo. Uspelo mi je odigrati tako, kot sem želela. Na odru sem uživala tudi zato, ker sem se odlično ujela s simfoničnim orkestrom RTV Slovenija. Uživala sem že na obeh orkestrskih vajah. Mislim, da vsak glasbenik sanja, da bi igral solo s profesionalnim orkestrom, in zelo vesela sem, da sem tako zgodaj dobila to priložnost,« nam je po finalnem izboru zaupala Leto. Mlada Mojstrančanka je dijakinja drugega letnika Konservatorija za glasbo in balet Maribor, vzporedno pa obiskuje še Državni konservatorij Jacopo Tomadini v italijanskem Vidmu, kjer bo letos zaključila pred akademsko stopnjo. Jeseni namerava opravljati sprejemni izpit za vpis v prvi letnik akademije.

Na izbor Evrovizijskih mladih glasbenikov se je prijavila na pobudo ravnateljice Helene Meško in profesorja Daliborja Bernatoviča z mariborskega konservatorija. Ker so na konservatoriju obvestilo o izboru dobili tik pred iztekom roka za prijave in se je v tistem času že pripravljala na državno tekmovanje Temsig, Leto posebnih pričakovanj ni imela, pač pa je na izbor gledala predvsem kot na zelo dobro izkušnjo. »Vedela sem,

da je konkurenca huda, saj se običajno prijavijo najboljši glasbeniki, stari do 21 let, z različnimi instrumenti iz cele Slovenije – s konservatorijev, umetniških gimnazij in akademij. Uvrstitev v finale je bila ob res visokem nivoju in zahtevnem programu vseh nastopajočih nepričakovana. Poleg tega sem bila že v polfinalu najmlajša, tako da je bil finale zame še toliko večji dosežek. Nato sem morala v štirinajstih dneh izdelati koncertni part, ki sem ga izvajala na pamet. Sicer mi je bilo nekoliko lažje, ker sem delo vsaj že prebrala, saj jeseni načrtujem izvedbo celotnega koncerta z orkestrom v Italiji,« je razložila mlada harfistka.

Harfo igra od sedmega leta

Harfo je začela igrati s sedmimi leti. »V moji širši družini je kar nekaj profesionalnih glasbenikov. Starša sicer nista med njimi, a sta mi privzgojila ljubezen do glasbe in dala širino.« Leto si je sprva želela igrati violino, a so jo zaradi prevelikega vpisa v glasbeni šoli dodelili v oddelek harfe, ki se je odprl tisto leto. »Zato lahko rečem, da je eden od 'krivcev' za mojo harfistično pot tudi ravnateljica Glasbene šole Jesenice Martina Valant. Začutila sem, da je harfa instrument zame in tako sem z njo nadaljevala. O tem je verjetno odločila tudi zmaga na prvem tekmovanju, in sicer v Italiji ob koncu prvega razreda glasbene šole. Harfa se mi zdi čaroben in nežen instrument in ni mi žal, da jo igram. Je pa res, da je zelo zahtevno. Ne le igranje, ampak tudi to, da vedno potrebujem nekoga, ki prevaža in prenaša ta velik instrument.« V glasbeni šoli sta jo poučevali Bronislava Prinčič in nato Urška Rihtaršič, ta čas pa sta njena profesorja Dalibor Bernatović in Patrizia Tassini. Redno obiskuje tudi mojstrske tečaje pri svetovno znanih harfistih.

Leto je ponosna tudi na številne uspehe, dosežene na tekmovanjih. »Izpostavila bi lansko zmago s stotimi točkami na mednarodnem tekmovanju v Szegedu na Madžarskem, ki je eno najbolj odmevnih tekmovanj v tem delu Evrope in kamor smo prišli harfisti od Velike Britanije do Rusije. Osvojila sem tudi vsa državna tekmovanja Temsig, ki sem se jih udeležila. Letos sem prejela prvo nagrado, posebno nagrado za doseženih sto točk in posebno nagrado za najboljšo izvedbo obvezne skladbe. Veselim se že naslednjega izziva, nastopa na tekmovanju konservatorijev Italije konec maja v Veroni,« nam je zaupala Leto, ki neredko gostuje tudi na različnih slavnostnih dogodkih.

Pleše tudi džez balet

Trudi se, da bi bila na glasbenem konservatoriju čim bolj uspešna. »Želim ohranjati visok nivo tudi pri gimnazijskih predmetih. Ob vseh urah vaj, ki jih zahteva instrument, je vse skupaj kar naporno,« je razložila. Študirati si želi v tujini, kje pa se mlada harfistka vidi čez deset let? »Veselita me tako solo kariera kot tudi pedagoško delo, prav tako zelo rada igram v orkestrih in komornih zasedbah. Bomo videli, kam me bo peljala pot,« je odvrnila Leto. Zelo rada tudi pleše; končala je nižjo baletno šolo, ta čas pa trenira džez balet. Rada se odpravi tudi v hribe. Aktivna je v mladinskem odseku Planinskega društva Dovje - Mojstrana, vključena pa je še v program za mlade nadzornike Triglavskega narodnega parka.